

KNUD ERIK ANDERSEN
INGER RØGILD

PAULUS

og de første kristne

VEJLEDNING OG OPGAVER

Knud Erik Andersen og Inger Røgild:

Paulus og de første kristne. Vejledning og opgaver

Serie: Tro møder tro

© Haase & Søns Forlag 2012

Forlagsredaktion: Mette Viking

Forsideillustration: Frank Madsen

Produktion: HaaseSats

1. udgave 2012

ISBN 97-887-559-5030-6

I serien foreligger også:

Ansgar på mission blandt vikinger

Ansgar på mission blandt vikinger. Vejledning og opgaver

Paulus og de første kristne

Flere titler er under udarbejdelse

Til læreren

Tanken bag serien *Tro møder tro* er, at religion er en levende størrelse, der opstår og ændrer sig i mødet mellem forskellige opfattelser eller tolkninger af en religion.

I denne proces ser vi ofte, at der optræder skikkelser, der markerer sig og går foran. Tager et opgør med det bestående. Således som det er sket med Paulus, Ansgar og Luther.

Bøgerne i serien er tænkt som en mulighed for fordybelse i CKF-området: »Kristendommens og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng«. Ud over dette kundskabsområde inddrager undervisningsmaterialet også dele af kundskabsområderne »Livsfilosofi og etik« samt »Bibelske fortællinger«.

Til materialet er knyttet opgaver af varierende indhold og sværhedsgrad. De første opgaver til hvert kapitel er forståelsesspørgsmål. Herefter følger et eller flere perspektiverende spørgsmål under overskriften 'Tænk videre'.

Målet med at arbejde med *Paulus og de første kristne* er, at eleverne gennem arbejdet med bogen får mulighed for at få:

- viden om, hvordan apostelen Paulus var medvirkende til, at kristendommen blev udbredt i Romerriget,
- viden om samfundsforhold, levevilkår og religiøse forhold i Romerriget på Paulus' tid,
- viden om de første kristne menigheders religiøse praksis,
- kendskab til begreberne: Guds rige, Messias, Martyr, Frelse samt rent og urent,
- kendskab til, hvorfra vi har vores viden om de første kristne,
- kendskab til, hvordan henholdsvis jøder og kristne tolkede Mose-loven, jødernes religiøse regler,
- kendskab til forfølgelser af de første kristne, herunder hvorfor der i Romerriget var modstand mod de kristne,
- viden om Paulus' tokulturelle baggrund, hans missionsvirksomhed og forkyndelse,

- kendskab til Paulus' betydning for eftertiden, specielt hans syn på tolerance i trosmødet,
- kundskaber til at kunne tale med om, hvad tolerance betyder i forhold til det at mennesker har forskellige trosopfattelser.

Note til kapitlet »Apostelen Paulus« (side 36-47):

Michelangelo 1542-45: Saulus' omvendelse

Billedet viser den situation, hvor Paulus falder af hesten og hører Jesus tale til sig, som det fortælles i Apostlenes Gerninger 9, 1-19.

Billedet er delt i to: En himmelsk del og en verdslig del. Yderst til højre i den jordiske del ses byen Damaskus. Den by, Paulus var på vej til, for at forfølge de kristne. Imellem den jordiske del og den himmelske del er der noget, der ligner et ørkenlandskab.

Forrest i billedet ses Paulus, som er faldet af hesten. Han ligger fuldstændig blindet og lammet.

Måske indser han også pludselig, hvor ond han har været mod de kristne, som han har forfulgt. Ved siden af ham ses en mand, som omsorgsfuldt tager sig af ham. (Det siges, at Paulus er malet med kunstnerens egne ansigtstræk, og manden ved siden af har hans tjeners ansigtstræk). Personerne rundt om Paulus forstår ingenting, de er uforstående, bange og måbende. De repræsenterer de mennesker, som sammen med Paulus var sendt ud for at forfølge de kristne. De fleste vender ryggen til og er ved at løbe væk. Hvorhen? Ud i den tomme ørken?

I den himmelske del af billedet ses Kristus omgivet af engle. Ud fra hans højre hånd går et guddommeligt lys ned på Paulus.

Lad blikket vandre ned fra Paulus' til de to tilskuere forrest i billedet. Måske de personer, vi som tilskuere skal identificere os med, og videre, først til en kraftig skikkelse i gult (en soldat?), siden op til øverste højre hjørne. Her ses to skikkelser – lidt for sig selv – i den guddommelige del af billedet. De holder om hinanden. Måske peger Kristi venstre hånd over mod dem. Hvem kan de mon være? Hvor løber hesten hen?

Michelangelos billede kan være svært at tolke, men lad endelig eleverne komme med bud!

Opgaver

Tidslinje (side 5)

Se på tidslinjen side 5 og besvar følgende:

1. Hvor gammel (cirka) blev Paulus?
2. Hvor mange år (cirka) gik der fra, Paulus blev født, og til kristendommen blev indført i Danmark

Hvorfor skal vi vide noget om Paulus? (side 6-7)

3. Hvornår levede Paulus? Og hvor levede han?
4. Se på kortet. Hvilke religioner er de største ...
  - a. i verden?
  - b. i Nordafrika?
  - c. i Indien?
  - d. i Australien?
5. Hvor i verden findes kristne mennesker?
6. Hvor stor en del af den danske befolkning er ikke kristne?
7. Hvad er et flerkulturelt samfund?

Tænk videre:

8. Hvor mange religioner kender du navnet på?
Og hvad ved du om dem?

Jesus, jøderne og de første kristne (side 8-23)

9. Hvad er en discipel?
10. Hvorfor var Jesu disciple usikre på, hvad de skulle, da Jesus var korsfæstet?
11. Hvorfor troede disciplene ikke, at Jesus var død?
12. Hvem var Messias?
13. Hvad betyder »urmenighed«?
14. Hvilken religion havde de første kristne, inden de blev kristne?
15. Hvad er en jøde-kristen?
16. Hvad er en hedninge-kristen?
17. Hvilken religion var Jesus opvokset med?
18. Hvordan holdt de første kristne gudstjeneste?
19. Nævn nogle eksempler på, hvad jøderne må spise og ikke spise.
20. Kristne har ikke spiseregler. Hvorfor har de ifølge Jesus ikke det?
21. Forklar med dine egne ord, hvad »Guds rige« er.
22. Hvilke andre betegnelser bruger man om »Guds rige«?
23. Hvordan lyder »den gyldne regel«?

Tænk videre:

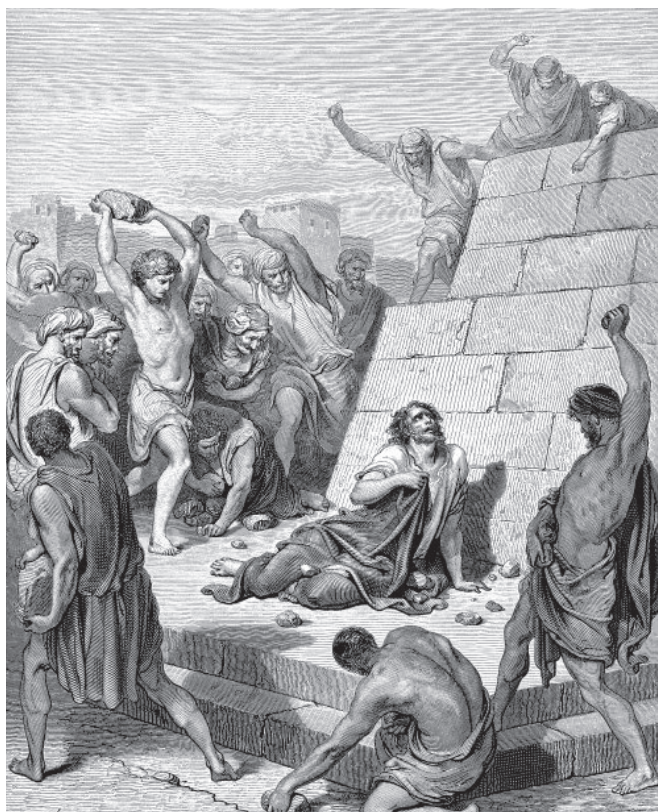
24. Hvad kan »den gyldne regel« betyde for dit forhold til dine klassekammerater? Fx med hensyn til det at lyve.
25. Undersøg, om der i andre religioner er regler, fx om hvad man må spise eller om renhed.

Jøden Saul (side 24-35)

26. Hvilken religiøs opdragelse fik Paulus – og hvad lærte han?
27. Hvordan viste Paulus, at han var stolt af at være jøde?
28. Hvorfor blev Stefanus stenet til døde, og hvorfor blev han stenet og ikke fx halshugget?
29. Forklar med dine egne ord, hvad en martyr er?
30. Nævn eksempler på, hvor i verden mennesker i dag vælger at dø som martyrer.
31. Hvad betød det for indbyggerne i Israel, at landet var besat af romerne?
32. Hvorfor var både romerne og jøderne imod de kristne?
33. Hvilken betydning havde det for de kristne, at kristendommen blev statsreligion i år 380?
34. Nævn eksempler på, at mennesker i dag bliver forfulgt på grund af deres religion.

Tænk videre:

35. Se godt på den franske kunstner Gustave Dorés berømte billede af Stefanus, der bliver stenet: Hvad ser du? Er Paulus med på billedet? Giv et bud på, hvor han kunne være.

Gustave Doré
(1832-1883):
Stefanus' martyrdød.

Apostelen Paulus (side 36-47)

36. Hvorfor skiftede Paulus mening om de kristne?
37. Hvordan ville du reagere, hvis en person i dag kom og fortalte en historie til dig, som den Paulus oplevede?
38. Nævn nogle ting, som bliver anderledes for Paulus efter at han er blevet kristen.
39. Nævn mindst fire ting, som Paulus skrev om i sine breve.
40. Hvad tror kristne, der sker efter døden?
41. Undersøg, hvilke forestillinger andre religioner har om et liv efter døden.

Tænk videre:

42. Hvad tror du selv, der sker efter døden?
43. Diskuter, hvor vanskeligt det er at elske sin fjende eller et ondt menneske. Nævn eksempler fra din hverdag eller nogle personer, du har læst eller hørt om.
44. Se på maleriet af billed-kunstneren Michelangelo, og tal om, hvad det er, der foregår. Diskuter, hvordan billedet og den bibelske fortælling (ApG 9,1-19) passer sammen. Gå på nettet og undersøg, hvordan andre billed-kunstnere har fortolket fortællingen (søg på »Paulus og Damaskus«).

Michelangelo di
Lodovico Buonarroti
Simoni (1475-1564):
Paulus' omvendelse.

De store missionsrejser (side 48-61)

45. Fortæl med dine egne ord, hvad en missionærs arbejde består i.
46. Hvorfor var Paulus en dygtig missionær?
47. På den tredje rejse blev sølvsmedene i Efesos sure på Paulus. Hvorfor?
48. Hvad betød det for kristendommen, at de hedninge, der gerne ville være kristne, kunne slippe for at blive omskåret?

Tænk videre:

49. Hvad mener du om, at mennesker med en bestemt tro søger at overbevise andre om, at deres tro er den eneste sande?
50. Undersøg, om traditionen med omskæring bruges af jøder i dag.

Det mægtige Romerrige (side 62-71)

Sæt kryds ved de ord, du mener, er de rigtige svar.

51. Hvorfor kaldte kejseren sit rige et fredsrige?
  - Befolkningen havde besluttet, at de ville have et rige med fred.
  - Det var Guds befaling, at der skulle være fred i Romerriget.
  - Kejseren havde skabt ro og orden i riget ved hjælp af et stærkt militær.
52. Hvilke sprog talte man i Romerriget?
  - fransk   græsk
  - italiensk   latin
  - aramæisk
53. Hvilke religioner fandtes i Romerriget på Paulus' tid?
  - islam   jødedom
  - kristendom   mitras-kult

Tænk videre:

54. Hvorfor tror du, at netop kristendommen blev populær blandt de fattige i Romerriget?

Paulus' betydning for eftertiden (side 72-75)

55. Hvad har Paulus betydet for eftertiden? Nævn nogle eksempler.
56. I en overskrift side 73 hedder det, at »Paulus inspirerede Luther«. Hvordan gjorde han det?

Tænk videre:

57. Hvad kan der ske, når folk fra forskellige religioner møder hinanden? Nævn gerne eksempler fra din hverdag eller nogle personer, du har læst eller hørt om.

Tro møder tro før og nu (side 76-79)

58. I Danmark har vi religionsfrihed. Hvad betyder det?
59. I Danmark er næsten 80 % af befolkningen medlem af folkekirken. Det bliver man ved at blive døbt. Men tallet er dalende. Hvorfor tror du det er sådan?

Tænk videre:

60. Undersøg, om der findes lande, hvor der ikke er religionsfrihed.
61. Forklar med dine egne ord, hvad du forstår ved 'tolerance'.